

INSTITUTIONEN FÖR HISTORISKA STUDIER

AE1111 Arkeologi: Grundkurs, 30 högskolepoäng

Archaeology: Introductory course, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden 2011-05-31 och senast reviderad 2021-05-19 av Institutionen för historiska studier. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2021-08-30, höstterminen 2021.

Utbildningsområde: Naturvetenskapligt 50 % och Humanistiskt 50 %

Ansvarig institution: Institutionen för historiska studier

Inplacering

Kursen ges som fristående kurs på grundnivå.

Kursen kan ingå i följande program: 1) Guide: upplevelser, kommunikation och kulturarv (H1GUI) och 2) Kulturarvsstudier, kandidatprogram (H1KAS)

Huvudområde

Arkeologi

Fördjupning

G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet

Lärandemål

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för de aktuella tolkningarna av den förhistoriska och tidighistoriska utvecklingen globalt såväl som i det nordiska området

- översiktligt karaktärisera arkeologiyämnet och dess relation till det nutida samhället samt diskutera tolkningens betydelse för nutidens uppfattning av det förflutna
- karaktärisera kulturlandskapet och arkeologins möjlighet att bidra till kännedomen om detta, samt reflektera över människans långsiktiga inverkan på, och förhållande till, sin miljö
- beskriva forskningsläget kring människans utveckling och olikartade sociala organisationsformer samt dess förändringar över tid
- på ett grundläggande plan kritiskt förhålla sig till arkeologiska teorier, källmaterial och metoder

Färdigheter och förmåga

- använda och kritiskt hantera stora informationsmängder
- kunna tolka nordiskt artefaktmaterial och diskutera olika arkeologiska och antikvariska förhållningssätt till dessa

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- på ett översiktligt sätt värdera arkeologiskt källmaterial och dess bärighet i olika förklaringsmodeller
- kritiskt förhålla sig till samhälleliga förhistoriska processer och kunna reflektera över arkeologins etiska och moraliska dimensioner
- uppvisa medvetenhet om forskningsetiska grundläggande principer

Kursen är hållbarhetsrelaterad, vilket innebär att minst ett av kursens lärandemål tydligt visar att kursens innehåll uppfyller minst ett av Göteborgs universitets fastställda kriterier för hållbarhetsmärkning.

Innehåll

Kursen syftar till att ge en översiktlig kunskap om och förståelse för förhistorisk och tidighistorisk tid i framförallt det nordiska området, men också globalt. Vidare ges en orientering i hur materiell kultur, såväl fornlämningar i naturen som artefakter, kan bidra till kunskapen om samhällets utveckling. Kursen syftar också till att ge en förståelse för arkeologins relation till det omgivande samhället och det förflutnas roll i samtiden. Kursen omfattar fem delkurser.

Delkurser

- 1. Introduktion till arkeologi** (*Introduction to Archaeology 3 credits*), 3 hp
Betygsskala: Godkänd (G) och Underkänd (U)
Delkursen ger en orientering i teori och metodologi. Teman rörande vetenskapsteori, arkeologins forskningshistoria och ämnets etiska dimensioner

lyfts fram.

- 2. Det materiella i kulturlandskapet** (*The Materiality of the Cultural Landscape 6 credits*), 6 hp
Betygsskala: Godkänd (G) och Underkänd (U)
Delkursen ger en översiktlig kunskap om fornlämningar och fornlämningsmiljöer i kulturlandskapet. I samband med detta ges också en översiktlig introduktion till dokumentation och digitala arkivresurser. Delkursen ges vid olika tillfällen beroende på om det är höst- eller vårtermin.
- 3. Global arkeologi** (*Global Archaeology 7 credits*), 7 hp
Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)
Delkursen ger en översiktlig global orientering och sträcker sig kronologiskt från människans tidiga utveckling fram till tidighistorisk tid. Centrala teman för delkursen är social organisation, jordbrukets utveckling och de tidiga stadsbildningarnas framväxt.
- 4. Nordens förhistoria och tidighistoriska tid** (*The prehistory and Early History of Scandinavia 8 credits*), 8 hp
Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)
Delkursen behandlar det nordiska områdets utveckling från inlandsisens avsmältning fram till tidighistorisk tid. Här ges en översikt över skilda perioders och regioners gravskick, boendeformer och tillhörande materiella kulturer som underlag för tolkning. Delkursen problematiserar hur arkeologiska tolkningar har använts i nutid och dåtid.
- 5. Artefakter som arkeologiskt källmaterial** (*Artefacts as Archaeological Source 6 credits*), 6 hp
Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)
Delkursen har en betoning på hur materiell kultur kan bidra till en fördjupad förståelse av främst skriftlösa samhällen. Delkursen innefattar artefaktkännedom i teori och praktik.

Former för undervisning

Kursen ges i campusbaserad respektive nätbaserad form.

Undervisningen på den campusbaserade varianten sker i form av föreläsningar, exkursioner, studiebesök, seminarier samt studielagsarbete.

Undervisningen på den nätbaserade varianten sker främst via en digital lärplattform genom individuella inlämningsuppgifter och gruppdiskussioner. Därutöver ingår ett mindre antal campusförlagda studiedagar med föreläsningar, gruppövningar, studiebesök och exkursioner. För att kunna delta i den nätbaserade undervisningen krävs regelbunden tillgång till dator med internetanslutning.

Undervisningsspråk: svenska

Undervisning på engelska, norska eller danska kan förekomma.

Former för bedömning

Kursens delkurser examineras löpande vid flera tillfällen under varje delkurs och på ett antal olika sätt såsom: skriftlig och muntlig redovisning av såväl individuellt arbete som studielagsarbete. Examinationsformerna är således både kollektiva och individuella men upplagda på ett sådant sätt att den enskilda studentens studieinsats på kursen som helhet kan urskiljas. För godkänt resultat krävs närvaro vid studielagsarbete, seminarier samt vid studiebesök och exkursioner i förekommande fall eftersom dessa tillfällen är examinerande.

Den studerande har rätt till byte av examinator efter att ha underkänts två gånger på samma examination. Begäran om byte av examinator ska vara skriftlig och ställas till institutionen. För studerande som inte godkänts på prov anordnas nytt prov i anslutning till det första. Den som godkänts i prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Antalet möjliga examinationstillfällen på samma delkurs är begränsade till fem (5).

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). De betygsgrader som används på kursen som helhet är Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). Delkurserna *Introduktion till arkeologin* samt *Det materiella i kulturlandskapet* bedöms med betygen Godkänd (G) och Underkänd (U). Övriga tre delkurser bedöms med betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). För betyget Väl godkänd på kursen krävs detta betyg på minst 50 procent av hela kursen och med betyget godkänd på övriga delar.

Kursvärdering

Lärare på kursen ansvarar för att studenternas synpunkter systematiskt inhämtas genom skriftliga kursvärderingar vid kursens slut och att resultatet av dessa kommuniceras till studenterna samt ligger till grund för kursens fortsatta utvecklingsarbete.

